

Incidentele din Zona de Securitate din perspectiva drepturilor omului

Situația din Zona de Securitate (ZS) reprezintă o amenințare permanentă la adresa drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din aceste considerente, Asociația Promo-LEX a comandat un studiu privind impactul incidentelor din Zona de Securitate asupra drepturilor omului în ultimii 20 ani. Studiul efectuează o analiză cantitativă și calitativă a incidentelor fiind determinate trendurile evoluției din ZS, evaluată corelația în timp cu evoluțiile din procesul de negocieri și modul în care aceste trenduri au dus la anumite încălcări ale drepturilor omului. De asemenea, pentru consolidarea capacității de prevenire și răspuns din partea autorităților Republicii Moldova, se analizează din punct de vedere temporal incidența provocărilor și încălcărilor planificate în ZS.

National Endowment
for Democracy
Supporting freedom around the world

Zona de Securitate de pe Nistru, creată în urma Acordului moldo-rus din 21 iulie 1992, nu este nici demilitarizată și nici nu reprezintă o zonă sigură pentru siguranța și

libertatea persoanelor din aceste teritorii. Acestea sunt câteva din constatările Studiului cu privire la "Incidentele din Zona de Securitate, din perspectiva drepturilor omului, în perioada 2001 – 2020", făcut public astăzi, de către asociația Promo-LEX, în cadrul unei conferințe de presă.

Mai mult ca atât, se observă o degradare constantă a situației: tentativele de lichidare a școlilor cu predare în limba română, sechestrarea miilor de hectare de terenuri agricole, răpirea de persoane, reținerea ilicită la posturile ilegale de control, deschiderea neautorizată a focului sau exerciții militare în ZS sunt doar unele din problemele grave. Situația s-a amplificat în 2020, în special, odată cu instituirea unor măsuri nejustificate de limitare (practic blocare) a circulației, care rămâne cea mai frecventă încălcare, în Zona de Securitate, constată experții Promo-LEX.

Comisia Unificată de Control, fiind mecanismul ce urmează să asigure stabilitatea în Zona de Securitate, nu face față provocărilor din cauza principiului vicios de luare a deciziilor prin consensul celor trei părți implicate – Republica Moldova, Federația Rusă și reprezentanții administrației din Tiraspol. În această ordine de idei, autorul Studiului a elaborat o serie de recomandări la adresa autorităților constituționale, dar și a altor actori, implicați în soluționarea problemei transnistrene:

- Clarificarea statutului juridic al tratatului moldo-rus din 21 iulie 1992;
- Înlocuirea actualei operațiuni de menținere a păcii cu una ce ar avea mandat internațional recunoscut;
- Reformarea mecanismelor operațiunii de menținere a păcii, în primul rând prin revizuirea regulamentului Comisiei Unificate de Control și a instrucțiunilor observatorilor militari;
- Respectarea prevederilor Acordului moldo-rus privind garantarea circulației libere a bunurilor, serviciilor și a mărfurilor în Zona de Securitate și lichidarea

- posturilor de control ilegale;
- Inițierea de către Guvernul Republicii Moldova a consultărilor cu Uniunea Europeană și cu țările-membre privind reluarea sancțiunilor nominale împotriva decidenților de la Tiraspol care se fac responsabili pentru îngrădirea dreptului la libera circulație, dar și pentru arestări și detenții abuzive, pentru persecutarea oponentilor politici și a activiștilor civici precum și pentru alte încălcări flagrante ale drepturilor omului în regiune, inclusiv în Zona de Securitate.

Studiul, în format PDF, îl puteți găsi [aici](#)